

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Združenje Slovencev“ *)

Ideja zedinjene Slovenije zdi se neimenovanemu piscu neizvršljiva, „ker bi ta nasvet trčil ob nasprotje nemških Štajercev in Korošcev, primorskih Lahov, in morda tudi Hrvatov“. Ta ugovor je povsem jalov. Kdor se v očigled možnem u nasprotstvu zboji svoje, ali bolje rečeno svojega naroda ideje, ta za idejo sploh nikdar ni bil resno zavzet. Nobena ideja ni stopila tako brzonogo v svet, kakor Minerva iz Jupitrove glave; vsaka morala se je izvojevati, vsakej treba je bilo polagoma gladiti pot in pridobivati pristašev, prijateljev in vernikov. Da so nemški Štajerci in Korošci tej ideji nasprotni, to je živa istina. A nasprotni so tudi našej ravnopravnosti, je-li zbog tega tudi ravnopravnost neizvršljiva?

Prav nepotrebno pa je predpostavljati, da bi „morda“ Hrvatje bili temu smotru nasprotni, ker ga ni pametnega razloga za to, marveč tudi Hrvatom, našim najbližnjim bratom, mora biti do tega, da se očvrstimo, da napredujemo, ker je njihova čvrstost tudi naša čvrstost, njih napredek tudi naš napredek in obratno, naša krepkost tudi njim v korist. Opozicije Hrvatov v tej zadevi se ni bati, to je prazen strah, sličen onemu, da bi naši bratje na severu, naši politični zavezniki Čehi, bili temu podjetju nasprotni. Kje, za Boga, je neimenovani pisec to zvedel, in od kod ima to, da se Čehi opirajo na zgodovinsko pravo? Kolikor mi poznamo zgodovino Čehov od novejšje dobe pa do onih časov pred bitko na Belej Gori, vsekdar in povsod se kakor rudeča nit vije narodnostno vprašanje, če se tudi tedaj ni poznalo pod tem imenom. Zgodovina Česke je neprestani boj za obstanek, za nadvlado, ali recimo: za ravnopravnost Čehov in Nemcev. Ta skozi stoletja trajajoči boj nadaljuje se tudi še dan

*) Glej št. 166 „Slov. Naroda“.

danes na podlagi narodnostnega načela in zgodovinsko pravo, kolikor se omenja, služi mu le kot okvir; popolnem napačno je tedaj okvir zamenjavati s pravo pristno sliko.

Da se podpore Čehov v tem vprašanju nemamo nadejati, je pisec pač izrekel, nikakor pa dokazal. Vsled političnih odnošajev smo in bomo tudi v bodoče s Čehi tesno, da nerazrušljivo zvezani, ker nam to veva politična nujnost; ostali bomo tedaj vzajemni zavezniki, kakor smo dandanes in mislimo, da ni nikogar mej nami, ki bi hotel rušiti to zvezo. Vsacemu zavezniku pa mora biti na skrbi, da se njegov drug ojači in že iz tega razloga bode Čehom vsekdar po godu, ako se mi okrepimo, ako združimo svoje sile. Čem močnejši zaveznik, tem boljši; to je matematično gotovo in neovrgljivo in Čehi so predobri politiki, da bi kaj tacega ne uvažali. Mi smo do duše preverjeni ter znamo iz osebnega občevanja, da se v tej zadevi smemo nadejati najtoplejše podpore od naših severnih bratov.

Kakor vidno, „lovil“ se je neimenovani pisec že v omenjenih stavkih, a samega sebe prekosil je rekoč: „Strogo po narodnosti osnovana Slovenija bila bi tudi za to nesmiselna, ker ne moremo iz nje izluščiti Kočvarjev, mest Celja, Maribora, Ptujja in takih otokov na slovenskih tleh.“ Res je, da ima strah velike oči, a toliko važnost pripisovati Celjanom, Mariborčanom in Ptujčanom, je vender od sile, to ni več resnoba, temveč k večjemu slab dovtip. Kaj bi počeli Magjari, ki imajo toliko taci in izredno velikih otokov v svojem Magyar Orszagu, ko bi se ravnali po nazorih pisca; kaj Prusi, ki imajo v svojej državi Poljake, Dance, Francoze in sploh elemente, ki so vse družega pomena, nego peščica Celjanov, ki žive tako rekoč ob samej okrožnej sodnji in ob porotah? Vse bilo bi nesmiselno, Ogerska kakor Nemčija, Rusija kakor Zedinjene Države, ker bi ne mogle luščiti in izluščiti jezikovnih otokov.

Skoro bi mislili, da piscu pojem izraza „nesmiseln“ ni bil popolnem jasen, ali da ga je v naglici pograbil, sicer si te prikazni res ne znamo tolmačiti, ker ne moremo supponirati, da je omenjeni članek bil pisan samo v to svrhu, „ut aliquid dixisse vjedeutur“.

Ko so se naveli vsi naštetí razlogi proti „zedinjeni Sloveniji“, priporoča pisec svoje zdravilo, ali pravilneje rečeno, svoj surrogat; in ta bi bil: Združenje vseh notranje-avstrijskih dežel, cele Štajerske, Koroške, Kranjske in Primorske v jedno celoto.

O tem pa prihodnjic.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 2. avgusta.

Okrožno sodišče v Liberci (Reichenberg) na Českem odbilo je v českem jeziku pisano bagatelno tožbo. Česko deželno nadsodišče v Pragi je odločilo, da se ima tožba rešiti. Toženi pa je apeloval na najvišji sodni dvor, in ta je razveljavil odlok deželne nadsodnije z razlogi, da je Liberec notorično nemško sodnijsko okrožje, torej česki jezik tam ni „v deželi navadni“ jezik.

Izvodilne naredbe k obrtni noveli je trgovinsko ministerstvo že dokončalo. Sedaj se pa vrše dogovori z drugimi novele se tikajočimi ministerstvu notranjih stvari, financ, pravosodja in pouka, da se dožene vsestransko sporazumljenje v tej zadevi. Te izvodilne naredbe bodo se priobčile že tekočega meseca.

V ponedeljek imel je bukovinski deželni zbor svojo zadnjo sejo. (V včerajšnjem razgledu stalo je po pomoti gališki.) Deželni predsednik baron Alesani odgovoril je na interpelacijo glede ravnanja rumunskega carinskega urada v Itzkany ter dal zagotovilo, da bodo nasveti mešane mejnarodne komisije v prihodnje osigurali, da se bode Rumunija držala pogojenih dolžnostij. — Postava o povišanji plače ljudskim učiteljem vzprejela se je jednoglasno. Na to se je deželni zbor zaključil s

LISTEK.

Potovanje križem domovine.

(Popisuje Prostoslav Kretanov.)

XXVI.

Pred Razlagovim spomenikom.

Stopivšega tam v Brežicah na štajersko zemljo obveli so me zopet šumevci izveličevalne nemščine, brez katere si onstran Save ne more misliti mesta niti slovenski seljak, kamo-li želodovine pijani „bürger“, ki se pred slovenskimi glasovi kar trese, kakor bi se bal, da mu porušé mestno zidovje, kot svoj čas izraelske trobente Jeriho! . . . V resnici pa se naš meščan le zato brani slovenščine, ker bi rad zakril, da je rojen večinoma — na kmetih: o svojem prihodu v mesto zamenja torej z obleko vred i svoj prvotni jezik in v njegovi duši se izvrši žalostna metamorfoza, kajti

Dokler Slovenec je kmet, iskren narodnjak je in pošten, Ljubi goreče svoj dom, dedov mu jezik je svet; A ko grčav obraz obliže mu nemška kultura, Da na drugačen način jezik obračati zna:

Takoj ošabnosti duh priprosto sreč mu obsede, Kmetске je majke ga sram, in zatajivši svoj rod Vrže se Bismarku v koš, slovensko ime si ošemi, Nosi kulturo na jug — pruskega mosta zidar . . .

In ti zidarji „mostu do Adrije“ imajo ondu po obrežji Drave, Savinje in Save razpostavljene vojne podajače, ki rujejo in ščujejo mej ljudstvom ter pripravljajo zemljišča za ljuliko mejnarodnega razpora . . . Koli besen fanatizem zoper slovenstvo razsaja po dolenje-štajerskih mestih, ki so v tem obziru prava sršenska gnezdišča, o tem smo se prepričali baš nedavno, ko so ondotni laži-svobodnjaci pred cesarjem skrivali Slovence za nemškimi zastavami ter njim mašili usta s perfidnim zasramovanjem; vender bistro vladarjevo oko je opazilo te zvijače in nepozvane naše jerobe doletel je, kakor svoje dni Kriščeve učence, nemil ukor: „Pustite otročiće k meni!“

Koli neznosno in bridko je stanje naših bratov na Štajerskem, o tem mi, ki smo tu v središči, zbrani okrog matere Slovenije, nemamo niti pravega pojma, premda se je boriti i nam s podlimi življi ostudnega renegatstva. Da! pomilovanja vredni so Slovenci, ki tam na Dravinem obrežji kakor Izraelci v Babilonskem prognanstvu sedeči stegujejo roke sem preko derote reke — a pustimo to žalostno

razmotrivanje, da se kakemu rojaku gori mej poljskimi židovi ne bode treba sramovati, da je tam doma, kjer so ljudje pomilovanja vredni! Sploh vidim, da smo mi Slovenci jako trmoglaví in nepraktični ljudje! Čemu ves ta prepír za bore naš „kmetški jezik“ in strastna borba za grudo zemlje, na kateri nam je stala „borna“ zibel?! Da-li bi ne bilo bolje, da se izpolni želja narodnega (?) učitelja nekje na Štajerskem: „da bi nas Slovence kar čez noč obšel — nemški duh ter nas rešil vseh muk počasnega ponemčevanja“ —? In, da se izognemo vsej borbi za svoj narodni obstanek, prepustimo kar prostovoljno vso domovino svojim sovragom ter jo pobrišimo — s trebuchom za kruhom — čez mejo: polovica pojdi nas doli mej brate Hrvatje, jedna četrtinka v blaženi Eldorado židovskih pustolovcev — v Bosno in Hercegovino, in ostalim bodi prosta pot tja na sever za — ruskimi rublji; — in ko se nam bode tam za ograjo, ali — da se bolj poetično izrazim — za „plotom“ dobro godilo, zapojmo kot „gemässigte Panславisten“ kozmopolitično himno: „Ubi bene, ibi patria —“

„Zdravo, Prostoslav!“ zazveni mi tukaj v mračne misli o narodnem položaji na Štajerskem in v roko

trikratnim „živio“ na cesarja. V svojem končnem govoru dejal je deželni glavar, da je letošnje zasedanje bilo znabiti zadnje v tekočej volilnej perijodi.

Vnanje države.

„Samouprava“ osvetljuje v jednej zadnjih številki sedanjí položaj v **Srbiji**. Po njenem poročilu namerava namreč srbska vlada veliki skupštini predložiti že kar izdelani načrt ustave, o katerem naj bi ona kar en bloc glasovala. Ako se vladi pri volitvah posreči dobiti večino, bi to raris šlo in postavodajni zastop bi se dal po tem slepem činu dobrovoljno razpustiti; in s tem bi vlada vse pridobila. Drugačno lice pa dobi stvar v verjetnejšem slučaju, da vladina stranka pri volitvah podleže. Na ta način nastala skupština se ne bi zadovoljila s samim glasovanjem, nego bi brezpogojno zahtevala, da novo ustavo sama točko za točko izdela. „Samouprava“ meni, da je potem neizbežljiv konflikt mej ministerstvom in skupštino, mej „silo in pravico“. Samo ob sebi je umevno, nadaljuje glasilo radikalcev, „da bode pravica podlegla pod udarci sile, ako ostane samo pravica in ne dobi krepke podpore močnim glasom ljudstva.“ Na dalje opominja „Samouprava“ volilce, da se naj ne strašijo in se dobro organizujejo, da osem ministrov ne bode močnejših, nego celo ljudstvo.

„Pol. Corr.“ dobila je iz **Varšave** vsebino nagovorov, katere je imel novi generalni guverner poljski, general Gurko, ob priliki, ki so se mu predstavili civilni in vojaški dostojanstveniki Varšavski. Častniškemu kôru garnizije govoril je general Gurko sledeče besede: „Rusija, razprostirajoča se od Amura do Visle, je dovolj velika, da ne potrebuje novih pridobitev; od te zemlje pa, katero danes Rusija poseda, pa tudi za jedno ped ne bode odstopila. Mi stojimo tu dobro organiziranim in vojaški izvežbanim sosedom nasproti; ako bi utegnili nastopiti politični dogodki, kateri bi pretili celokupnosti velike ruske države. — nikakor ne mislim s tem reči, da naprej vidim nastop takih dogodkov — tedaj bodemo v temi, kakor rečeno le namišljenem slučaju svojo kri in življenje tvegali za celokupnost Rusije ter bodemo tla te zemlje prej z našimi kostmi krili, nego li samo jeden del izpustili iz rok. Bivamo v deželi, na koje simpatije ne moremo računati; vender pa smo v stanu pridobiti si spoštovanje te dežele, in pridobiti ga bodemo, ako ne opravljamo le vestno svoje vojaške dolžnosti, nego če se lepo in v vsakem oziru pošteno vedemo, in sicer toliko v svojem privatnem življenji, ko smo mej seboj, kolikor tudi v občevanji s prebivalstvom tega mesta. Da bi se to zgodilo, je moja iskrena želja in gledal bodem najstrožje na to, da se na njo ozir jemlje.“ — Zastopnikom Varšavskega vseučilišča in drugih višjih šol rekel je general: „Nj. Visočanstvo svetli car nikakor ne misli iz Poljakov delati Ruse, a on zahteva, da se mladini ucepi disciplina in pravicoljubje. Ne upotrebljajte, gospoda moja, pri odgoji mladine nobenih drugih nego pedagogičnih sredstev in vzgojite mladeniče zvesto udane podanike carjeve; kaj več ne zahteva vlada od vas.“

Francoske kamore žurijo se s svojim delom, da kmalu končajo letno zasedanje in dajo generalnim svetom prihiko pričeti njihovo poslovanje. Predvčerajšnjim je zbornica zopet dognala nekoliko železničnih konvencij in senat je vzprejel reforme magistratske postave v vsej njenej celoti. Ta postava se bode razglasila v malih dneh in s tem vrhovnemu varuhu pečatov dala priliko, mej počitnicami zvršiti preustroj sodniškega stanu. Danes ali jutri predlož

se parlamentu tudi načrt pogodbe z beyom Tuniškim, s katero se bode slednji obvezal upeljati takiste administrativne, sodne in finančne reforme, katere bode Francija imela za shodne, da se takim potom ložje izvršuje francoski protektorat. S tem pa bi bilo delo končano in zasedanje se lahko zaključilo koncem tedna. — Izredni budget nastavili so ministri z 264 milijoni.

Kralj **španski** podal se bode na potovanje, ki bode trajalo pet tednov. Kralj Alfonzo odpotuje v 3. dan avgusta iz Madrida v Pariz, od tod v Monakovo k svojej sestri Donna Paz, in od ondod na Dunaj. Mogoče je, da se sestaneta mej potom tudi z italijanskim kraljem Humbertom. Konečuo pride kralj Alfonzo v Berlin. Spremljala ga bosta vojni minister Martinez-Campos in pa minister vnanjih stvarij Vega de Armijo.

Dopisi.

Z Goriškega 31. julija. [Izv. dop.] Znam, da pri svojem hitrem poslu časnikarji včasih kako debelo povedo, tudi ne devljem vsake besede na tehtnico, a kar sem čital v 96. številki v Ljubljani izhajajočega lista, najnovejšega slovenskega dnevnika, to pa je že nekoliko preveč. V dopisu „iz Goriške okolice“ čita se ondu mej drugim: „Kar je bilo pa čudno pri uradnih kandidatih, je to, da je neki bivši 12 letni poslanec, ki je bil svoje dni odločen narodnjak, propadel, akoravno je vse strune napejal, da bi ga volile ali slovenske občine ali veliko posestvo. Pa narod dobro pozna svoje prijatelje in sebičneže, in tudi omenjeni propali kandidat sam vé, kako se je svojim volilcem, zlasti pa pri cenilni zemljišni komisiji zameril, zatorej je tudi zvezda njegove sreče za vselej na tem polji ugasnila. Bil je tudi podoben netopirju: pri liberalcih je bil liberalnega mišljenja, pri konservativcih (ali „klerikalcih“) pa konservativnega in verskega mišljenja, zatorej je tudi zdaj mej obema stoloma lepo „obsedel“. Prav tako — v svarjenje poznejšim potomcem in vsem neznačajnikom!“

To mi je za hip res sapo zaprlo. Zagrelo in ogrelo me je; sedaj pa, ko sem postal zopet primerno hladnokrven, vprašam — ne dopisnika, ki je inviolabilis et sacrosanctus — ampak gospode, katerih se to tiče: Kdo je oni bivši 12 letni poslanec, ki je bil svoje dni — torej sedaj ni več — odločen narodnjak, ki je propal, akoravno je vse strune napejal, da bi ga volile ali slovenske občine ali veliko posestvo? Drugi — če veste za družega, povejte mi, — ne more biti, nego gospod J. Faganel, bivši poslanec iz Oseka. In ta mož — pravite — da ni narodnjak, da se je svojim volilcem zameril, da mu je zvezda njegove sreče na tem polji za vselej ugasnila? In konec prokletstva je: da naj bode v svarjenje poznejšim potomcem in vsem neznačajnikom. Torej je tudi neznačajnik!? Kaj delate? Ali je mar vam gaslo možake črniti? On, bivši 12 letni poslanec, je bil in je še vedno pravi narodnjak. On je vzgleden poljedelec, spoštovan od vsakega, od siromaka in bogataša, od duhovna in

neduhovna. Zameril se je narodu, — to je grda laž! Za to veste le Vi, mi pa, ki z njim bivamo, ne vemo ničesa o tem; predvolitveni dogovori dokazali so, da je ljudstvo zanj. Voljen pa ni bil, ker je hotel narod svetu dokazati, da je politično zrel, ter se je udal disciplini. Še celo neznačajnik da bi bil on pri Vas! Povejte mi najmanjše dejanje, katero bi bilo njega kedaj kot deželnega poslanca ali pa tudi kot zasobnika omadeževalo! Mi, ki v njegovem ozračji živimo, takega ne znamo! — Prav tako — v svarjenje poznejšim potomcem in vsem neznačajnikom! Čemu pa to prokletstvo, ko je mož vseskozi neomadeževan? Ali so mari le oni **značajniki**, ki so dopisniku po gođu, vsi drugi pa neznačajniki? Najbrž bode tako, drugače si ne moremo tolmačiti! In če temu ni tako, priznavati moram, da Vaša meglja mora biti v istini rezka, ker tako brž pamet zmoti, da kar poštenjaka v nepoštenjaka spremenite. — Jerum! Jerum!

Jeden, kateremu je resnica nad vse.

Z Notranjskega 1. avgusta. [Izv. dop.] Že večkrat sem čul in čuje se še vedno vprašanje: zakaj vender ni bila g. Petriča sloveča ura tedaj razstavljena, ko je presvitli vladar Postojino obiskal ter v jama šel? To vpraševanje ter čudenje je čisto opravičeno; samo temeljitega uzroka ali odgovora temu ne vemo. Ako je pa kedaj bila lepa prilika, pokazati svojemu vladarju domači umotvor, je bil pač tedaj. Bolj umestno pač bi ne mogla ta ura razpostavljena biti kakor v jami sami, kjer je tako rekoč nje zibelka. Delo je pa tudi tako, da se sme cela Postojina s tem ponášati, in gotovo je, da bi bil tudi sam cesar blagovolil svojo pozornost na to obrniti. Pač žalostno je, da se domače umetnosti tako zanemarjajo ali prezirajo. Kaj bi se vse počelo, ako bi bilo to delo se kje drugej izvršilo; koliko slave bi se pelo, kako bi se na vseh krajih pri vsaki priliki razkazavalo in kako visoko bi se povzdigoval izumitelj! Tukaj se pa še najlepša prilika zanemari. Kdo je temu kriv? N.

Od meje Dolenjske 31. julija. [Izv. dop.] Če bi jaz, gospod urednik, n. pr. trdil, da dolenjska občina, v kateri danes bivam, pa Vam pišem te vrste, ne uraduje pošteno slovensko, bila bi ravno tako neumna laž, kakor je bila n. pr. tista, s katero je Ljubljansko budalo zaslužilo si pri nemškojudovskih listih par grošev za lačni in gladni želo-dec, ko je zadnji čas poročalo tja na Dunaj, kako „surovi in — neolikani“ da smo Slovenci itd. — Nemeec pravi v nekem pregovoru: „In der Not frisst der T... l Fliegen!“ — jaz bi pa prisegel, da i exredacteur Konec ni tedaj v drugačnej „sili“ plaval, ko je telegram odposlal na Dunaj. — In če bi jaz temu in jednacim budalom žugal n. pr. z „lončenim basom“, bilo bi ravno tako smešno, kakor je bil smešen Korl Dežman leta 1870 in pet, ko je v Ljubljanski kazini imelo shod „Konstitucionalno društvo“, pa je pripovedoval g. Korl Dežman,

mi segne vrli narodnjak Ivan, ki mi je nepričakovan prišel naproti. Običajno vprašanje „od kod“ in „kam“ bilo je kmalu rešeno in po kratkotrajni hoji po zvežneni mestni pômosti zavijeva jo v „hôtel Klembas“, kjer so naju nekako čelarno gledali, da nama je Gambriova pijača „aus der keradutschen Stadt Graz“ tekla čez — slovenski jezik . . .

„S kosilom se vam ne bodem usiljeval“, reče prijatelj Ivan, ko ga je poludansko zvonjenje klicalo domov — „ker vem iz svoje skušnje, da človek, potujoč prost in nezavisen, v svojo zabavo, ni baš vsikdar razpoložen za etiketske „cerimenzeljne“ zaradi par žlic juhe; ali po kosilu pridite k meni na čašico — rujnega Bizeljca“, pristavi šegavi veseljak nekoliko bolj tiho, kakor bi se bal, da ga sliši kateri izmej onih tesnosrčnih filistrov, ki ljudem, ko so že petkrat prekopani kakor n. pr. — Preširnu, še vedno očitajo v življenji popito vino, da se nam že tujci posmehujejo, češ, da smo vina-boječi — Turki . . .

V bujno cvetočem vrtu, pod košatim orehom vrtil se je uro pozneje v izbranem krogu radosten pogovor o blaženih dnevih v beli Ljubljani, ko je še

vladal jovijalni Kam v čitalniških prostorih; spominali smo se tega in onega prijatelja, ki je v tem časi bil že odpotoval v krtovo deželo in polotila se nas je otožna sentimentalnost — kar nas nekdo opozori na orehovo plodovitost. — „To je znamenje, da se bode letos cesarju rodilo dosti — vojakov!“ pristavi neka ljubezniva gospica izmej družčine. Pristrčen smeh se je odzval tej arkadičnej naivnosti in razšli smo se veseli . . .

Ko si ogledam prijazno Brežiško mesto, obiščem ondudaj mi živečega sošolca O—a, s katerim se nesva videla več, odkar sva ostavila šolske klopi. Tu sem se zopet prepričal o resnici starega pregovora: „Tempura mutantur et nos mutamur in illis“ —: kot šolska dečka govorila sva namreč, kar in kakor naju je naučila priprosta slovenska mati; a zdaj, „nachdem wir's so herrlich weit gebracht“, zadostoval nama ni več materin jezik, temveč kulturna „Umgangssprache“ vzbujala je v najinih slovenskih prsih detinske spomine! . . .

Otožen nad to žalostno prikaznijo v našem socialnem življenji ostavim z nemškim duhom obseščeno mesto, ter se napotim ven na prosto slo-

vensko polje. Postranska pot privede me na pokopališče, kjer sem iznenadejan stal — pred Razlagovim spomenikom, dvigajočim se na njegovi mirni gomili. Spomenik, katerega je postavila žalujoča udova, sklesan je iz belega marmorja in napis slove mu tako le:

„V domu Gospodovem naj bi prebival. Ps. 22. 7.

Dr. Jakob Radoslav Razlag.

* 12. julija 1826, † 5. junija 1880.

Kdor dušno živi — ne umrje.“

Da, pač! — Kdor dušno živi — ne umrje, čeprav mu prepreže mah pozabljenja samotno gomilo! — V domu Gospodovem naj bi prebival mož, katerega so tu na zemlji preganjali tesnosrčni ljudje. Ko se danes ali jutri obelodanijo Razlagove izpovedi, ki jih hrani zvesta prijateljeva roka, razjasnilo se nam bode marsikaj v tem obziru! — Medle sence mladičev, ki pojejo slavo kakej — „Uršiki“ v slabo posnetem, z znamenjem slavnega pesnika podpisanem sonetu (glej „Slavjanski almanah“ 1879, str. 256) — te nam je otimati pozabljenja, ker svet preide že preko njihovega še nezasutega groba na svoj dnevni red; mož pa, ki dušno živi — ne umrje,

kakor dober pastir svojim „koštrunom“, neko historico in jo primerjal katastrofi, ki čaka „proklete grablje in zobé“; kot „motto“ tega govora pa je gospod Korl postavil resni stavek: „Mit Anstand und Ehrgefühl“ — meine Herren! In glejte, g. Korl Dežman je slutil katastrofo, ko je govoril tedaj še, ko so nemškutarji po nas Slovenceh kozolce preku cavali, kakšna usoda da pretí — „den unversöhnlichen Deutschen“, pa ne nam Slovencem, kakor je trdil g. Kaltenegger. — Da nismo mi „unversöhnlich“, nam živa duša ne more očitati, g. Kaltenegger nam je pa vender očital, in to kmalu potem, ko je i njega zadela katastrofa, da je moral zapustiti gospoda Korla Dežmana in konsorte ter ločiti se od kranjskega „kapitala in — intelligenze!“. In glejte si, kako se sedaj „mit Anstand und Ehrgefühl“ obnaša napram nam Slovencem — nemškutarstvo mravljišče in po njem pohujšano Nemštvo na Kranjskem; kakor kak nov planet prikaže se sem ter tja kakšen demonstrativno-škandalen žarek blaženega solnca, kakršen je n. pr. millematurant-exredacteur Kongschegg, v sredi slovenskega naroda — beli Ljubljani, kjer rezidira mogočni „Kapital und Intelligenz!“. — Gospod urednik! Povem Vam, ko bi ne bilo smešno, vzel bi jaz danes v roke košček „kolofonija“ ter bi namazal svoj jekleni lok (brez loka in pa brez kolofonija pa ne gre, gospod urednik!) in bi zagodel nemškutarstvu kranjskemu tužnico, ki mu gre, in bi dejal na vrh „motto“: „Der Mensch darf seine ganze Zeit vergeuden, nur nicht den letzten Augenblick!“. Tako pa, ker se narod naš zunaj središča Ljubljane ne daje motiti po nemškutarških budalih Ljubljanskih, marveč uživa mirno pravice, ki so mu postale delež spravljive Taaffajevje vlade, pa i jaz pustim v miru „kolofonij“ in — molčim!

Sovražnik naš ruje in uporablja zadnjo svojo moč k rešitvi, nemškutarstva klika in fakijsni opONENTI na Kranjskem javkajo, ker čujejo s Korl Dežmanom vred, da temu „kapitalu und Intelligenz“, ki počiva na trhlenem hrastovem dēblu, raz vrh kričé že črni gavrani nemile usode glas: „Memento mori!“
Dolenjski pohajkovelec.

Domače stvari.

— (Deželni predsednik gosp. baron Winkler) vrnil se je danes popoldne ob 1/2 2. uri s poštnim vlakom z Dolenjskega v Ljubljano.

— (Deželna razstava v realki) odprta je samo še tri dni. Naj se tedaj vsak, kdor je še ni ogledal, požuri, kajti tako hitro ne bode zopet jednake prilike.

— (Deželne sodnije predsednik gosp. Gertscher) šel je za 6 tednov v toplice v Laški trg. Čemu v Laški trg, ali bi ne bilo bližje in ceneje v kleti novega porotnega poslopja, kjer že več mesecev stoji voda 60 centimetrov visoko?

— (Postava o združenji občin in ločitvi mest in trgov od kmetskih občin), katero je sklenila lanska večina deželnega zbora,

ni dobila Najvišjega potrjenja. V razlogih, zakaj se postava ne potrdi, je rečeno, da zato, ker nema v sebi poročstva, da bi se dala izvrševati, ker posilna ločitev mest in trgov, ki so še s kmetskimi soseskami združeni, ni utemeljna v dejanskih razmerah in ker nastane vprašanje, bi li bolje ne kazalo, deželno postavo od 2. januarja 1869 gledé naprav glavnih občin spremeniti tako, da se opušča načelo posilnega združenja do nekega gotovega števila prebivalcev, ter se le tiste občine, ki nemajo sredstev, da bi svoje dolžnosti izvrševale, zjedinijo administrativnim potom. Narodna manjšina v preteklem zboru se je, kakor je znano, močno ustavljala po večini predloženemu postavnemu načrtu in kakor kaže, je vlada razloge narodne stranke uvaževala in spoznala kot opravičene.

— („Porcijunkule“) pri frančiskanih udeležilo se je letos veliko več kmetskega ljudstva, nego lani. Dasi je ljudstvo, večinoma ženske, prenočevalo okolu cerkve na Marijinem trgu pod milim nebom, ni bilo vender nikakega nereda in tudi nobenih nepotrebnih burk, ki so se uganjala druga leta po nekaterih pohajkovačih. Mestna policija je storila svojo dolžnost.

— (G. Karol Gertscher,) c. kr. pristav v Šmariji pri Jelšah, odpovedal se je svojej službi. Pa zakaj?

— (Čebulni somenj) o priliki Porcijunkule bil je precej dobro oskrbljen s čebulo in česnom, akoravno, kakor so trdili prodajalci, letina ni bila ugodna. Dva venca čebule veljala sta 5 kr., česen manji venec 3 kr., večji 5 kr. Ostalo blago, že izbrano, dobilo se je popoldne tudi ceneje, venec čebule po 2 kr.

— (Program državne gimnazije v Gorici) ima mej drugim g. profesorja Šantelna znanstveno razpravo: „Physikalische Kleinigkeiten“. Statističnemu poročilu povzamemo, da je gimnazijo obiskavalo 370 dijakov, od katerih jih je do konca leta ostalo 342. Z odliko dovršilo jih je 42, 218 dobilo je prvi, 32 drugi, 14 tretji red, 2 nista izpitana, 34 dijakov sme izpit ponavljati. Po narodnosti bilo je 151 Slovencev, 137 Italijanov in 54 Nemcev. Učni jezik na gimnaziji v Gorici je nemški, le italijanščina in slovenščina in varonauk v najnižjih dveh razredih poučuje se v maternem jeziku dotičnih dijakov. V teh dveh razredih so tedaj paralelke, Nemci in Italijani na jednej, Slovenci na drugej strani. Podporno društvo ima 4229 gld. 21 kr. premoženja, mej tem ustanovo gosp. viteza Schneida v znesku 200 gld.

— (Parna mlatilnica) gosp. J. Malenška iz Tacnja zmlatila je pri gosp. Matijanu v Gornjej Šiški v 2 1/2 dnevih 41 1/2 „štanta“. Stroški so več nego za polovico manjši, kakor pri navadnih mlatičih, ne glede na to, koliko se prihrani časa.

— (Svetinje Tržaške razstave) so prave fotografije lahouske solidnosti. Morale bi biti zlate, pa so bakrene in skoro brez vrednosti.

ter ne potrebuje kamnenih spomenikov, da bi označili potomcem njih „nesmrtné“ čine!

Sicer pa smo dandanes, ko se vozimo kar po železnici na Parnas in je slava toli po ceni, v skrbi za posmrtno slavo še vse premalo iznajdljivi! Toliko se borimo za ničev obstanek ter se pulimo za ničemurni tovor nesmrtnosti, žrtvovaje vse svoje telesne in dušne moči za bore dvadnevni spomin po svoji smrti, a za nami je treba pobirati za nagrobni spomenik! Človek dela, „tuhta“ in piše vse svoje življenje, naposled pa mu privoščijo v kakej „književni zgodovini“ bore pol strani, če ga inace ne uvrste kar po „azbučnem redu“. Poglejmo na pr. prijatelja Spectabilisa! Mož se je trudil in spisal pod različnimi imeni toliko, da — kakor bi rekel Macan — „sam več ne zna, kaj vse“; potem pa pride tak „literar-historikar“ ter ga obsodi na „pranger“ v svojej knjigi! Da, nesmrtnost je draga reč in zavidanja vreden je vsak, ki dospeje pri nas v tako papirnato „Walhallo“! — „Wat koofe ick mich dafor?“ rekel bi Berolinec.

In brez šale: zakaj bi toli potrebnih atributov nesmrtnosti ne omislil in preskrbel vsak slaveželjni

mož že v življenji sam? Židovi izklešejo si svoj grob sami in kartuzijanski menihi spe vse življenje v svoji mrtvaški krsti — pa bi si takov aspirant „večnaje pamjati“ ne mogel kupiti sam nagrobnega spomenika! — Jaz vsaj sem si baš te dni v rudi g. Goljevščeka v Sežani izbral kamen za spominek, na katerega bom dal naslednji napis:

Tukaj počiva preslavni
P K,
porodivši se v dan 35. februvarja 18— 1.
Umrl post Christum natum —
Ni znan še smrti datum.

V kriku političnega boja prevladuje strast, da se marsikateremu udari v obraz po nedolžnem in v svoji razburjenosti sodimo naopačno in krivično tega ali onega poštenjaka! Naši potomci, ki bodo motrili vso našo narodno borbo bolj objektivno in brezstrastno, sodili bodo marsikaj drugače. In takrat, ko zavlada — kakor se nadeja gosp. prof. Toma Zupan v „Ljublj. Zvonu“ I., 1881. str. 272. — mej nami splošneje eleganca in srcé, dvignilo se bode ustajenje spoznanja Razlaga, ki se je moral vleči v prezgodnji grob nerazumet . . .

— (Tistih 200 vojakov), ki so šli kotit uporne kmete pri Brežicah, vrnilo se je zopet v Maribor, ker neso imeli nič posla, kar smo že naprej znali.

— (V kranjsko hranilnico) uložilo je meseca julija 1206 strank 242.545 gld. Izplačalo se je 1496 strankam 198.245 gld. 3 kr.

— (Notarska mesta) v Idriji, Kostanjevici in Metliki so v novič razpisana. Prošnje v štirih tednih na notarsko zbornico kranjsko.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Casamicciola 2. avgusta. Od vseh stranij prihajajo darila. Kraljevi pohod uplival je spodbudljivo. Došli pompieri pomagajo delalcem in vojakom. Skrbljivo je, da se prepreči kradež. Pričakuje se komisija učenjakov, ki bo preiskala, ali preté nove nevarnosti. Prebivalstvo se je zopet znebrilo strahu, prozročenege po včerajšnjem potresu. Razpokano in zrušljivo zidovje razstreljuje se z dinamitom. Do sedaj pokopanih 1000 mrličev, 650 ranjencev odpeljanih.

Casamicciola 1. avg. Kralj obiskal je pozorišče nesreče ter bil močno ganjen. Jokajoča in ihteča množica zahvalila se je kralju za obisk. Vsled vročine gnijó mrliči in kužijo zrak. Ob 1/2 1. uri potres s podzemnim šumenjem.

London 2. avgusta. Iz Capstadt-a se javlja: Carey bil ustreljen sredi svoje obitelji. Morilca strogo stražijo, ker se je bati poskusov, oprostiti ga. Za stroške zagovornika pričela se je subskripcija.

Katastrofa na Ischiji.

O tem groznem dogodku, ki v novejšej zgodovini nema para, in bi se k večjemu s potresom v Lisabon primerjati mogel, pripoveduje oči-videc:

„Sedeli smo na vrtu na altani, ki se razprostira proti vinogradom. Kar se začuje okoli 1/2 10. ure zvečer vedno močnejši šum, kakor, če se pelje železnični vlak preko železnega mosta. Tla se zazibljajo, mene vrže raz stol in ko se zopet zavem, bil sem ves z meglo, prahom in razvalinami obdan — Casamicciola ni bilo več.“

Pripoveduje se, da se je že 25. julija čutil na Ischiji mali valoviti potres, vsled katerega je usahnilo nekoliko vodnjakov, ki so sicer skozi vse leto polni vode. Ta prikazen je najgotovejše znamenje potresa. Otočani to vedo, a ker je bila sezona za toplice na vrhunci, so molčali, da bi bogatih gostov ne preplašili, ker neso mislili, da nastane tolika nesreča. Včeraj (1. avg.) dopoldne izgrebli so lepo plavolaso deklino, katerej so vojaki že jeden celi dan skozi neko razpoko dajali hrano. Predvčerajšnjim po noči izkopal so dve ženski — mater in hčer — ki sta bili zasuti 50 ur. Ko so jih oprostili gruše, v katerej sta bili zasuti, odprli sta oči

In v to svrhu nadejajmo se moža, katerega kliče naš Boris Miran:

Pridi nam, odrešenik, zdihujoč te čakamo željno,
Kakor, ko sam je domá, matere čaka otrok,
Naj te oblaki rosé, naj zemlja rodi te nam, pridi!
Tvoj nam zorni obraz rešnji privéde naj dan.
Ne v viharji se nam, ti v rahlem se vetriči bližaj,
V roki junaški ti meč naj ne žari se krvav!
Teklo dovolj je krvi, zastoj nam krvi so potoki;
Miren nam pridi vladar, prorok, učitelj, poet!
Vstani! besede nam zlate visoke modrosti govori,
Sluša naj, čudi se svet, vpraša kedo in odkod?
Bratom govori najpred, iz težkega spanja jih drami!
Bratje! minola je noč, kviško na delo, na boj!
Ne na krvavi, na boj duhovni se dvignite, bratje!
Čas je, da svoje moči svetu pokaže Slovan.

Večerni somrak se je ulegel na hrib in plan, ko sem ostavil beli spomenik, oblit s posiednjimi žarki zlate zarije. Po mirnih selih klepali so kmetje srpe, in v rumeni, sem ter tja se zibajoči pšenici klicala je prepelica žanjice; doli ob znožji mračnih Gorjancev pa je šumela bistra Sava v ponosnem toku tja na sinji iztok!

in kalnim pogledom zahvaljevali se rešiteljem. Govoriti še ne morete, a nevarnosti ni več.

Do sedaj so v Casamiccioli pokopali 400 mrličev. Ker zaradi velike vročine razkrojitev mrličev močno napreduje in ker ni veliko upanja več, izkopati še kaj živih, ukrenilo se je, da se bode še dva dni izkopavalo, potem pa razvaline zdravale in desinficirale. Ta ukrep se mnogostransko graja, ker se domneva, da je pod razvalinami še mnogo živih in ker se celo trdi, da so se tu pa tam čuli kliči na pomagaj.

Akoravno vse pomaga, kdor more, primanjkuje vender zdravil in tvarin za desinfekcijo. Ta nesreča ima tolike nasledke, kakor velika bitka. Pokopavanja mrličev ima veliko težav. Na pokopališčih v Casamiccioli so jih 300, v onem v Lacco 100, v Forio pa 70 zagrebli, za več pa ni prostora. Ministerstvo zaukazalo je izkopati velike jame, v katere se bodo zakopavali mrliči v skupni grob. Z ozirom na to, da bi 10.000 mož ne bilo dovolj vse mrliče izvleči iz razvalin ter pokopati je in ker bi pri tem delu tudi življenje delavcev zaradi smradu bilo v nevarnosti, sklenil je general Genala, da se mrliči z apnom obsujejo. Po nekatera mesta, posebno v hotelih, leži 50 do 60 mrličev vkupe. Casamicciola je popolnem uničena in zrušena, skoro tako, da ne bode kamen na kamenu ostal. Vojaki delajo neprestano in skrbi se, da prašiči in psi ne oskrunijo mrličev. Mej vojaki je mnogo slučajev solnčarice (sonnenstich.) Pogreša se jeden častnik, jeden podčastnik in 10 mož od 11. topničarskega polka, katere je gotovo kje podsulo.

Vezuv je že več mesecev neprestano delaven. Iz dveh razpok pritaka lava, jedna reka lave pomika se proti Torre del Greco. V isti čas, ko se je pripetila ta grozna nesreča na Ischiji, čutili so lahen potres v Wiesbadenu.

Narodno-gospodarske stvari.

Občni zbor kmetijske podružnice v Radovljici 29. julija

bil je dobro obiskan. Zbora udeležilo se je 24 pravih udov in nekoliko drugih gospodarjev. Zborovanje pričelo se je v 3. uri popoldne. Učitelj kmetijstva gosp. E. Kramar napravil je primeren govor o kmetijskem društvenem življenju ter je načrtal, kako bi morala v prihodnje kmetijska podružnica delovati in na katere kmetijske stroke obračati v prvi vrsti svojo pozornost. Potem se je prečital račun. Iz njega se razvidi, da je imela podružnica koncem leta 1882 premoženja 190 gld. 65 kr., izdala je 92 gld. 29 kr.; torej jej še ostane 98 gld. 36 kr. Kaj se bode napravilo s tem denarjem, določil bode podružnični odbor.

Potem se je vrnila volitev novega odbora. V odbor voljeni so bili sledeči gospodje: Podružničnim predsednikom g. Franc Legat posestnik v Lescab, podpredsednikom g. Franc Kumer, župnik v Mošnjah, tajnikom g. Jakob Žumer, župan in posestnik v Gorjah, odbornikom pa gospodje: Lovrenc Bernik, župnik v Kamnigoric, Franc Hudovernik, posestnik in župan v Radovljici, Franc Preširen, posestnik v Zabreznici, Franc Brence, posestnik v Hrašah in Josip Zupan, posestnik v Zaspu.

Občni zbor kmetijske podružnice stavi dalje centralnemu odboru kmetijske družbe več predlogov. Glavni mej njimi so sledeči:

- Naj se letos ali prihodnje leto prodaja subvencijska živina pingavskega plemena v Radovljici ali pa v Lescab.
- Naj se napravi premiranje živine in licenciranje bikov tudi jedenkrat v Radovljiškem okraju.
- Kmetijska podružnica zahteva, da izdaja kmetijska družba v Ljubljani društven kmetijsk list in sicer če prej ne, najpozneje od konca tega leta; ako se to ne stori, izstopi večina udov iz podružnice.
- Naj se gleda na to, da dobé udje kmetijske družbe, kakor je določeno v §. 10. društvenih pravil, drevesca, semena in druge pridelke kmetijskega vrta po nižji ceni nego neudje, na kar se sedaj popolnoma nič več ne ozira itd. Kmetijska podružnica Radovljiška, katera je dosedaj istinito spala, se je zopet oživela in ako premislimo, da ima podružnica v svojem odboru v povzdigo kmetijstva tako unete može, kot so župan Jakob Žumer, župnika Lorenc Bernik in Franc Kumer in drugi, prepričani smo popolnoma, da ona ne bode le pridno delovala, ampak kmalu postala uzor drugim kmetijskim podružnicam.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četrt leta 3 " 30 "
 „ jeden mesec 1 " 10 "
 Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četrt leta 4 " — "
 „ jeden mesec 1 " 40 "

Upravništvo „Slov. Naroda“.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
1. avg.	7. zjutraj	735.09 mm.	+15.6° C	sl. sev.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	735.90 mm.	+21.8° C	sl. jug.	jas.	
	9. zvečer	736.40 mm.	+17.4° C	brezv.	jas.	dežja.

Nebo je bilo po dnevi jasno, zvečer slabotna zarija. Srednja temperatura +18.3°, za 1.5° pod normalom.

Dunajska borza

dné 2. avgusta t. l.

Papirna renta	78 gld. 80	Fr.
Srebrna renta	79 " 60	"
Zlata renta	99 " 50	"
5% marena renta	93 " 50	"
Akcije narodne banke	839	"
Kreditne akcije	294 " 20	"
London	119 " 80	"
Napol.	9 " 49	"
C. kr. cekini	5 " 65	"
Nemške marke	58 " 45	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 120	" 25
Državne srečke iz l. 1864.	100 " 169	" 75
4% avstr. zlata renta, davka prosta	99 " 35	"
Ogrska zlata renta 6%	119 " 75	"
" " papirna renta 5%	88 " 50	"
" " štajerske zemljiše. odvez. oblig.	87 " 05	"
Dunava reg. srečke 5%	103 " —	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	114 " 75	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	118 " —	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	107 " 80	"
Kreditne srečke	105 " 50	"
Rudolfove srečke	100 gld. 172	" —
Akcije anglo-avstr. banke	10 " 20	" 50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	120 " 108	" —
	221 " 40	"

Javljam, da gospoda Ivana Storffa, Gustava Kochatschkega, c. kr. telegrafski uradnika in gospoda Arturja Brehmerja, žurnalista iz Trsta s svojimi besedami, izgovorjenimi v 13. dan julija na Perlesovem vrtu, nesem imel v mislih, ter da obžalujem to nesporazumljenje. (520) J. Svetek.

Tujci:

1. avgusta.
 Pri Slonu: Hobut z Dunaja. — Pichler iz Zadra. — Toman iz Grada. — Torso iz Trsta. — Koreb iz Pulja. — Zokar iz Košane. — Klein iz Brna.
 Pri Malici: Fischer z Dunaja. — Leon iz Trsta. — Gerber z Dunaja. — Petsche iz Loža. — Book z Dunaja. — Raumanovič, Breg iz Kočevja.

Najbolje ter najceneje naročajo se priznane dobre ročne mlatilnice, slamoreznice, vinske

tlačilnice ter vsi drugi kmetijski stroji

za točno plačilo in tudi na obroke

v najstarejši tukajšnji ter po vsem Kranjskem najbolj poznatej zalogi

pri A. Debevc-u v Ljubljani,

Marije Terezije cesta št. 10, pritično.

(508—6)

V „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani
 je izšel in se dohva Turgujeva roman: TROV. Preložil M. Maloverh. Ml. 8°, 32 pol. Cena 70 kr.
Za nižjano ceno
 se morejo še dobiti sledeče slovenske lepoznavske knjige:
 V zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisatelj Viktor Cherbuliz, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.
 VI zvezek, ki obsega: Kazzen, novela, francoski spisatelj H. Perrière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisatelj E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr.
 Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. pošilnine, za jeden zvezek 5 kr., za „Nov“ pa 10 kr.

Nova, elegantna, jako majhena kočija (landauer) stoji na prodaj v Igriških ulicah št. 8. (517—1)

1000 gld.

se išče na posestvo z zemljiščem, 28 oralov, proti 5 1/2 % na prvo stopnjo. (519—1)
 Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“ ali posestnik sam Jožef Štrubelj v Rudniku pri Ljubljani.

Naznanilo.

Deželna razstava

v poslopji c. kr. vélike realke bo odprta še do nedelje 5. avgusta zvečer, vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 7. ure zvečer.

V Ljubljani, dné 31. julija 1883.

Za razstavnim odbor:

Murnik.

(512—3)

Št. 4772.

(510—2)

Razglas

zastran izpraznjenih deželnih sirotinskih ustanov.

Začetkom šolskega leta 1883/84 bodo zopet na deželne stroške neki dečki in deklice od dopolnjenega 6. do končanega 15. leta v tukajšnji sirotišnico sprejeti, oziroma tudi kake sirotinske ustanove na roko podeljene.

Prosilci za te ustanove naj dokažejo, da so na Kranjsko pristojni, dalje svojo starost po rojstnem listu, ubožstvo, način sirotinskega stanu (ali popolnem sirote ali na pol, po očetu ali po materi), bivališče, telesno in duševno zmožnost za sprejetje v sirotišnico po zdravniškem spričevalu; potem naj dokažejo, ali že kako šolo obiskujejo; tudi je navesti, kdo da je siroti postavni ali od sodnije nastavljeni zastopnik (jerob).

Nekolekovane prošnje naj se uložé po dotičnih c. kr. okrajnih glavarstvih, v Ljubljani po mestnem magistratu,

do 20. avgusta 1883.

Za tiste sirote, za katere se je že v teku tega leta deželni odbor naprosil, da naj se v sirotišnico sprejmejo, in odlok dotičnim osebam še ni došel, ni treba sedaj prošenj ponavljati, ker se bode pri prihodnjem podeljenju na taiste po mogočosti jemal primeren ozir.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 27. julija 1883.

Deželni glavar: Thurn.

Devet medalij.

BUDIMSKA

RÁKÓCZY
 grenóica,

katero so analizovali in označili deželna akademija v Budimpešti, profesor dr. Stölzel v Monakovem, profesor dr. Hardy v Parizu in profesor dr. Tieborne v Londonu, priporočajo profesor dr. Gebhardt v Budimpešti, profesor dr. Zeissel na Dunaji in druge medicinske kapacitete zaradi njegove bogate vsebine lithiona; posebno uspešno se uporablja pri trdovratnih boleznih prebavnih organov in zaprtji vode ter se pred vsemi znanimi grenčicami posebno izredno priporoča. Dohva se po vseh lekarnah in prodajalnicah mineralnih vodá, vedno na novo natočena. Prosi se, da se zahteva izrečno Budimska Rákóczy. (300—15)

Lastniki bratje Loser v Budapešti.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.